

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2004 / 1001	Doknr.: - 22
Mottatt: 2 8 JUN 2004	
Saksbeh.: LP/SJ/46L	Fsk.: 514
Kopli:	Avskr.:

Landbruksdepartementet
Landbrukspolitisk avdeling
Postboks 8007 Dep.

0030 OSLO

Deres ref: 200401001 / agl

Vår ref: 20040423202

Dato: 25.06.2004

Arkivkode:

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmiddel

SAMORDNING OG REVISJON AV ERSTATNINGSFORSKRIFTER – HØRING

Mattilsynet henviser til Deres brev av 06.05.2004 vedrørende høring av forslag til forskrift om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon.

Mattilsynet ser positivt på og støtter forslaget om at erstatningsrelaterte ordninger under kapitell 1143, post 73 samles i et felles regelverk. Mattilsynet støtter også forslaget om at alle søknader om erstatning og utbetaling skal behandles av fylkesmannen som førsteinstans og at Statens landbruksforvaltning blir nasjonal forvalter av ordningene og klageinstans.

Mattilsynet har følgende merknader til forskriftsforslaget og høringsnotatet :

1. Generelle merknader

Forskriftsutkastets § 4 2.ledd omtales på side 12, 6. og 7. avsnitt (punkt 2.4 "Vilkår") i høringsnotatet. Mattilsynet er enig i at dersom søkeren faktisk har forsikringsdekning gjennom at han har tegnet en spesialforsikring har han ikke lidt noe tap som skal dekkes av erstatningsordningen (bortsett fra egenandelen). Imidlertid stiller vi oss uforstående til at dersom søkeren har en forsikring som gir en underdekning skal heller ikke dette utløse rett til erstatning. Mener man her at dersom søkeren har lidt et tap på 500 000 kr, og har en forsikring som dekker 300 000 kr, så skal han ikke få dekket tapet på 200 000 kr? Hvis dette er intensjonen er vi av den oppfatning at dette strider mot prinsippet om erstatning for reelt tap. I tillegg vil dette virke urettferdig og bidra til forskjellsbehandling.

Det fremgår av forskriftens § 15 1. ledd 2. pkt. at fylkesmannen "kan fatte vedtak om delutbetaling etter dokumenterte utgifter eller tap". Mattilsynet er positive til at denne bestemmelsen inntas i forskriften og vil understreke behovet for at slike delutbetalinger foretas. Erfaringen fra Statens Dyrehelsetilsyn har vært at det har vært behov for å utbetale deler av erstatningen også helt i begynnelsen av prosessen.

mattilsynet.no

Mattilsynet	Saksbehandlere: førstekonsulent Irene Lundeker og seniorrådgiver Håkon Petter Brække	Postadresse: Felles postmottak Postboks 383, N - 2381 BRUMUNDDAL Telefaks: 23 21 68 01 E-post: postmottak@mattilsynet.no
-------------	--	---

2. Planter

Utkastet til forskrift om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner angir sitt virkeområde i § 2. I *forskrift 9. januar 2004 nr 169 om erstatning etter offentlig pålegg som følge av planteskadegjørere* er virkeområdet avgrenset til pålegg gitt med hjemmel i *forskrift 1. desember 2000 nr 1333 om planter og tiltak mot planteskadegjørere (plantehelseforskriften)* i §§ 4, 6 og 40. Virkeområdet i § 2 i forslaget til den nye forskriften har ikke en slik avgrensning og eventuelle framtidige pålegg gitt i medhold av §10 i *plantehelseforskriften*, vil således kunne komme inn under erstatningsordningen.

Det følger av forskriftutkastets § 2 at eiere av fast eiendom som ikke tilfredsstillter kravene vedrørende produksjonstilskudd eller omsetning, ikke kommer inn under erstatningsordningen (hobbyprodusenter og hageeiere). Dette er i tråd med tidligere praksis. I forbindelse med utbruddet av pærebrann i Rogaland og Hordaland som har berørt mange hageeiere, har Mattilsynet (tidligere Landbrukstilsynet) valgt å utføre arbeidet med både rydding og destruksjon for statens regning. I 2003 brukte Landbrukstilsynet ca 3 millioner kroner til dette arbeidet. Bekjempelsesarbeidet er utført meget effektivt og Mattilsynet mener at kostnadene ville ha vært langt høyere, dersom hver enkelt hageeier skulle ha utført dette arbeidet selv. Berørte eiere av fast eiendom, har ikke fått dekket eventuelle utgifter til nye planter. Mattilsynet vil ved eventuelle framtidige utbrudd av karanteneskadegjørere nevnt i vedlegg 1 og 2 i *plantehelseforskriften*, måtte vurdere om det er mer hensiktsmessig at hver enkelt eier får pålegg om å rydde og å destruere sine planter selv. Dette vil også kunne gjelde eiendommer med skogsarealer. Mattilsynet støtter synet på at dersom man velger å utvide virkeområdet til også å gjelde de ovenfor nevnte eiendommer, vil dette kunne medføre store økonomiske konsekvenser for erstatningsordningen.

Mattilsynet ser positivt på at det i forskriftutkastets § 4 stilles krav til at eier eller annen som har ansvar for plantene, skal ha oppfylt varslingsplikten for å få rett til erstatning.

Mattilsynet vurderer det slik at ordlyden i forskriftutkastets § 7 *Erstatning etter offentlige pålegg*, er for snever og vil innebære en innstramning av dagens praksis. Slik paragrafen er foreslått, vil kun pålegg om destruksjon komme inn under ordningen. Pålegg om destruksjon av planter i medhold av § 6 i *Plantehelseforskriften*, er bare et av mange tiltak som Mattilsynet kan pålegge for å begrense eller hindre spredning av planteskadegjørere.

Mattilsynet mener at det er behov for å definere hva som menes med egenproduserte planter og plantemateriale. De ulike produksjonsbedriftene kjøper inn planter og formeringsmateriale på ulike utviklingsstadier til sine produksjoner. Eksempler er små stiklinger eller knoppazalia som kjøpes inn og drives fram til ferdigvare. Når blir disse plantene egenproduserte ?

I tillegg er Mattilsynet av den oppfatning at begrepet planter og plantemateriale bør defineres, sett i forhold til *plantehelseforskriftens* definisjoner av planter og formeringsmateriale eller planter og plantedeler.

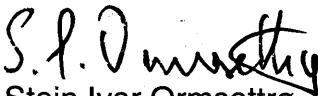
3. Dyr

Det fremgår av forskriftsutkastets § 15 og punkt 2.7.2, side 15, 6. avsnitt i høringsnotatet at ordningen som Statens Dyrehelsetilsyn har gjennomført med lensmannskjønn for utmålingen av erstatningen, skal avskaffes. Hvilken ordning som skal inntre i stedet for lensmannskjønn utdypes nærmere i forskriftsutkastets § 15 og i punkt 2.11.3 i høringsnotatet om administrasjon (side 24). Mattilsynet vil understreke betydningen av at man her må sikre seg at den planlagte ordningen med at fylkesmannen skal fatte vedtak om erstatning etter at tiltak er gjennomført, ivaretar hensynet til likebehandling og forutberegnelighet for søkerne. Faren ved den nye planlagte ordningen er at søkerne gjennomfører tiltak som de forventer erstattet, men som går utover det som medfører krav på erstatning.

Ordningen med lensmannskjønn har avdekket at det ofte oppstår vanskelige spørsmål i forhold til hva som skal regnes som direkte og indirekte tap. I tillegg foreligger det et klart behov for at sakkyndige vurderer de økonomiske kostnadene før tiltak gjennomføres (her hadde skjønsmennene en rolle ved lensmannskjønnene). Det må vurderes om avskaffingen av lensmannskjønn vil medføre at saneringsplanen må bli grundigere, og om eventuelle andre kompensierende tiltak må iverksettes. Dette bør klargjøres i større grad enn det som fremgår av høringsnotatet.

For øvrig foreligger det en §16 og en §18 i forskriftsutkastet, men ingen § 17.

Med hilsen

Stein Ivar Ormsettrø
direktør

Nina Krefthing Aas
seksjonssjef